

Малас эдл-уш гаргългъиг улм икдүлхин төлө

Мана колхозин мөнъкин эдлгънд 76 минъгън гектар газр баян, тер тоод 30 минъгън 454 гектарнь Хар газрт баян. 1958 джилин январин 1 шинд манд 1729 бод мал, тер тоод—395 үкр, торгън нооста ставропольск тохмин 40 минъгън 651 хон, 2305 шовун, 210 мөрн болн 130 теман баян.

Давсн, 1957 джилд малас авгдг эдл-уш, 1956 джилинкәс зөвәр даву икар гаргъгдв. Улгүрнь, махн—870 центнер, үсн—270 центнер, ноосн—118 центнер, ондгн—55 минъгън икар гаргъгдв. 1957 джилд государствд өггдсн болн хулдгдсн нооснас 6 сай 300 минъгън арслнь мөнъгн авгдв. Хон болгънас 5,3 килограмм ноосн киргъдж авгдв. Давсн джилд селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгъна тоод мах гаргългън 5 центнер, үсн—21 центнер, ноосн—250 килограмм, ондгн—2166 болсмн.

Болв малас эдл-уш гаргългънд баян эв-аргъ кутц цугтан олзлгдсн уга гидж келх кергтә. Бидн, КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрмүдин Советин дуудврн хәрүд, эврәннь эв-аргъан болн олзлгдәд уга кбрнъгән тоо-

лад, селәнә эдл-ахун эдл-уш гаргългъ икдүлгънә социалистическ дөрлдәнд ор-ад, иим даалгъвр авчанавдн: дарук хойр-гурвн джилин эргцд мах гаргългън—3,6 холван, үсн 5 холван, ноосн 2,5 холван, ондгн—2 холван икдхмн.

Эн, 1958 джилин бийднә мана колхоз мах гаргългъан, 1957 джилинкәс 410 центнер икар, ноос—440 центнер, үс 2800 центнер икар, ондг—50 минъгън икар гаргългдхмн.

Малас эдл-уш гаргългъ икдүлгънә гол кбрнъгн иим фактормуд болджана: Малин тонь 1957 джилинкәс темдгтәгъяр икдхмн. Малин бслтлә хамдан малас гардг эдл-уш зөвәр икдхмн. Саалин нег үкр болгънас 2500 литр үсн, хон болгънас дундлад 7,2 килограмм ноосн авгдхмн. Теднәс талдан, государствд орулдж өггдг болн хулдгдг махна хөд болгън дөчәд-тәвәд килограмм болдж бсгдхмн. Государствд өггдг ноосна чинрнь бас ясрхмн—нооснас гардг цевр утцнь—34 процентәс 38-40 процент күрхмн.

Бод мал чинрәрн ясрхмн. 1958 джилд мана бод малин

35 процентнь үкрмүд болхмн, әс гидж 1962 джилд манд саалин 1200 үкр болн 300 гунджендәнджн баянхмн. Эннә тегәд джил-болгън 1350 тугъл авх эв-аргъ бгчәнә. Хон малд ирг хөбдин—ик ноос бгачрин тонь цуг хөбдин 36-40 процент болхмн. Ирг-хөд олар бәрдж бсклгън—сан чинртә ноос болн мах авлгъ теткх зөвтә.

Дакадирг-хөбдин отар болгъиг 1800—2000 толгъа күргдж бурләхәр темдгдәнәвдн. Иим отармудт, йиринлә әдләр 4 күн кәдлхмн. Эннә тегәд хөбчрин күч-кәлснә ашиг бөдлүлх, геднә урмдиг икдүлх эв-аргъ бгхмн.

Хөбнә тохминә яслгън—мана колхозд йилгъән чинртә. Зугл 1958 джилд сан тохмта хургън-хуцмуд хулдлгън, 1957 джилинәс хойр холван икдхмн. Обрхн джилмүдин эргцд тохмта хургън-хуцмуд хулдлгънас орх ору—4 сай арслнь күрхмн. 1958 джилд государствд ноос өглгънәс болн хулдлгънас нег сай 760 минъгън арслнъга ору орхмн, махна бод малас орх ору—2 сай шаху арслнь күрхмн.

Колхозин эн джилин цуг ору—10 сай гар арслнь болхмн. Иим ик ору—капитальн тосхлтд, колхозникуд баянхгермүд, бас тедү мет малин ду-

лан хаша-хаад бәрх эв-аргъ бгхмн. Колхозин олн-зүсн эдл-ахун кәдлмшт техник ордулгън ода күртл багъяр кегддж йовла. Машидәр хөд киргъхәс биш, нань ашта кәдлмш машигъяр кегдхш. Бидн селәнә эдл-ахун эдл-уш икар гаргългъ деерән, терүнә униг багърулх зөвтәвдн, талданар келхлә, күч-кәлснә ашинь бөдлүлх зөвтәвдн. Эн туст техник чикар, дигтнь олзлгън онц чинртә болдг. Эн учрар, эн джиләс авн олн-зүсн кәдлмшт, нег үлү малин халхин күнд кәдлмшт, техник ордулдж олзлгън бргнәр кегддәнә. 110 үкр саалгъна кәдлмш бүклдән машигъяр кегдхмн. 110 ормта украин катгт электрическ герл орулгдхмн, услгън, малд хот тәвлгън болн үкр саалгън машигъяр кегдхмн. Хөбнә фермд техник бас бргәр эдлгдхмн.

Мана эрки чинртә нег төрмдн—газр эдлгънә культурин кемджәгъинь бөдлүлгън болджана. Малин хотин батта кбрнъ бурдәхин төлә, тәрә тәрлгъән, нег үлү, малин хотин культур, эрдни-шишә тәрлгъән бргджүлх кергтә. Тәрә тәрлгънә халхд олзлгдәд уга эв-аргъ манд баянх тускар иим йовдл келдәнә. Комплекси хойрдгч бригад(бригадирнь коммунист үр Г.Я.Дзю-

ба) хагсу гань икгә 1957 джилин бийднә хаврар тәрсн 300 гектар цагъан буудән гектар болгънас 10-л гар центнер ургъц авсми, тәрәнә зәрм участкар болхла 18 центнер буудә авгдсмн.

Эн джилд малин хотин культур тәрлгънәс 44 минъгън 330 центнер бөс, йирин хадлгънә газрас 64 минъгън центнер бөс хадж авхар зурагъар темдгдсн баянә. Уг-туршдан, тер тоод солом орулдж тоолад, 18 минъгън 406 тонн хот белдгдхмн. Малин хотин культур икар тәрәд, малин хотин элвг кбрнъ бурдәхин төлә баян газрин удобрень—малин бог-шер шовуна сүүр пуглулгддж, тәрә тәрлгънә зура диглгддх баянә.

Мал бсклгънә, малас эдл-уш гаргългъ икдүлгънә хаалгънь—КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрмүдин Советин дуудврт тодрхагъяр келгддәнә. Партин болч правительствин тодрха зааврар асгдсн мана колхозникуд обрх цагин эргцд әмн болгъна тоомах, үс болн тос гаргългъа США-г күндж авлгъна төр хәгъллгънд эврәннь сан демә күргъин төлә шултта ноода кедж йовцхана.

Б. АРБАКОВ.
Элстин „Страна Советов“
колхозин ах зоотехник.